

Omtale, og som jeg troer, at vi paany bør fremhæve, fordi den Naade, hvorpaa denne Afgift for Diebliffet bringes tilveie, forekommer mig; og jeg troer Mange med mig i Thinget, i allerhøieste Grad hæmmende for Omsætningen og ubilligt fordeelt, og det er Stempelpapirsafgiften. Stempelpapirsafgiften har i Gjennemsnit ialmindelighed den Feil, at den kun i Diebliffet rammer den enkelte Handling uden at tage Hensyn til den Udstrækning, den har i Tiden; den beskaffer høit den enkelte Handling, og lader den længere Udstrækning i Tiden, som Følge af denne Handling, være aldeles ubeskattet, saaledes at den, der skaber en Gjæld, omsætter en Eiendom, som igjen hurtigt omsættes, eller er nødt til at fornye Gjælden, kommer gjentagne Gange til at betale en haard Udskrivning af sin Capitalbesiddelse, eller sin ved Laan anskaffede Capital, hvorimod den, som er mægtig, rig nok til at kunne lade alle disse Gjældsbeviser henligge i langsomme Tider, ikke kommer til at give nogen forøget Afgift deraf. Det er i Gjennemsnit eller hovedsagelig denne Feil, hvoraf vor nærværende Stempelpapirforordning lider; men den lider ogsaa deraf, at den rammer smaa Bagattellertier, Beviser, som skulle løses paa Dit og Dat; den kommer derved til at indbringe en ringe Sum, medens den paalægger en stor Byrde. Den har endnu en 3die Feil, og det er den, at den gjør Staten til Papirhandler af Documenter. Staten paatager sig ved den Naade, hvorpaa vort Stempelpapir er indrettet, at sikke de vedkommende Private for, at de faae et godt og brugbart Papir, istedetfor at det var langt rigtigere at overlade til hver Enkelt at afgjøre, om han, naar han maatte oprette et Document, som kun skulde være kort, kunde være tjent med let opstideligt Papir, eller om han, naar han vilde skrive Noget for Evigheden, dertil vilde have Udødelighedens Pergament. Det er, som sagt, en Feil af Staten, at den træder imellem som Papirhandler. Stemplet bør have en saadan Form, at det med Lethed og Sikkerhed kan heftes til ethvert Document, uden at dette derved bliver i mindste Naade forandret, og Tilsynet dermed kan derfor blive lige godt. Jeg reiser

dette Spørgsmaal i dette Diebliff, for at henlede Ministeriets alvorlige Opmærksomhed derpaa. Den Naade, hvorpaa Stempelvæsenet er indrettet, er, som bemærket, i høit Grad hæmmende for Omsætningen i mangfoldige Henseender, og har blandt Andet den meget store og væsentlige Feil, at Omsætningen af, hvad jeg vilde kalde, circulerende Gjældsbeviser derved gjøres næsten umulig. Det er ganske vist, at Banken har et Bancoseddelprivilegium, det vil sige et Privilegium paa omloebende Gjældsbeviser, hvoraf ingen Stempelsafgift svares, — men derimod ikke noget Privilegium paa, at der ikke maa existere omloebende Gjældsbeviser med Stempel; det er derimod Stempelansættelsen, saaledes som den er indrettet, der gjør dette umuligt, og dog er denne Sag en af de allervigtigste, for at et godt, forstandigt og velordnet Creditsystem kan komme igang, et Creditsystem, hvis Vigtighed for hele Statens finantzielle Anordning jeg i det Kommende troer at skulle være heldig nok til at kunne henlede Opmærksomheden paa. Det er ikke alene for den Private, at denne Sag er af Vigtighed, men ogsaa for selve Staten; naar vi komme til at omtale vort Opkrævningsystem, skal jeg stræbe at vise, hvad jeg her har tydet hen paa. Jeg havde begyndt og har gjort Forarbejderne til en Lov om Stempelpapiret, fordi jeg altid nærer den Frygt — det har Erfaringen lært mig, — at saalænge vi ikke selv tage, saa at sige, Vægtstangen i vor Haand og derved overvinde Inertiens, det er Træghedens, Modstand — det er en mechanisk Kraft, — komme vi ikke ind paa Reformerne; men jeg sølte mig betyngtet af, at jeg allerede maatte gjøre to saadanne Skridt, idet jeg har den fulde Erkjendelse, at den Lovgivning, som ikke udgaar fra Regjeringen, bliver i Almindelighed mangelfuld; men paa den anden Side er den Lovgivning, som ikke bliver til og afhjælper beskaerende og vigtige Mangler, endnu mere mangelfuld. Det Laalelige er bedre end Kul, men det Bedre er bedre end det Laalelige. Det Bedre kan komme fra Regjeringen; men, naar Regjeringen bliver rolig siddende, fordi den ikke kan gjøre det absolut Gode, saa kommer den aldrig nogen Vel, og det skal jeg ud-